

Zápis

4. jednání Transformační platformy Fondu pro spravedlivou transformaci

Datum a čas:

11. května 2021 od 14:00 hod.

Forma jednání:

online via MS TEAMS

1. Úvodní slovo a projednání programu

D. Koppitz (MMR) přivítal přítomné na 4. jednání Transformační platformy (dále jen „TP“) a představil hosty (AVO, AV ČR, ČRDM, ČMRZB). Uvedl, že zásadním bodem jednání je představení Transformačních plánů jednotlivých krajů a následná diskuze o strategických projektech a produktivních investicích.

Informoval, že v průběhu příprav reflektujeme připomínky jak ze strany MSP, tak NNO.

Poté představil program jednání, k němuž nikdo z přítomných neměl připomínky.

2. Informace o aktuálním stavu PSÚT – harmonogram

M. Soukup (MMR) představil aktualizovaný harmonogram přípravy PSÚT:

- 19. května 2021 – seminář pro NNO;
- květen 2021 – finalizace dokumentu na základě podkladů z regionů;
- polovina června 2021 – seznamy strategických projektů postupně zpřesňovány a finálně dopracovány na společném jednání RSK a tripartity;
- červen 2021 – předpoklad schválení legislativy ze strany EK;
- 2. Q 2021 – finalizace dokumentu, SEA;
- září 2021 – přeložení finální verze dokumentů vládě ČR; EK.

Dále informoval o změnách v PSÚT_v1.6 oproti předchozí verzi 1.5:

- zrekapituloval připomínky k verzi 1.5;
- verze 1.6 kapitola 2.3 – rozpracovává se podrobněji vazba na RIS3 strategie a NECP;
- verze 1.6 kapitola 2.4 – typ plánovaných operací bude popsán ještě více do detailů a oblasti podpory budou zpracovány do jednotné struktury (specifické cíle, hlavní CS, typy příjemců, vhodná schémata podpory a předpokládané synergie s dalšími zdroji).

V následujícím období budou dopracovány:

- seznamy produktivních investic VP (na konci dubna 2021 skončil sběr);
- seznamy strategických projektů (na začátku května 2021 byl zahájen hodnotící proces – fáze 1, v rámci další fáze je předpoklad konání PS v první polovině července 2021);
- vhodné ukazatele výstupů a výsledků;
- informace k II. a III. pilíři.

Aktuální dění:

- připravují se PS při RSK, které budou tematicky hodnotit projekty dle charakterů odevzdávaných projektů v každém kraji;
- proběhl seminář pro hodnotitele, další je naplánován na 12. 5. 2021;



- analýzy zaměstnanosti – probíhá formální kontrola na krajích.

Diskuse

Dotaz – D. Ružík (MF): Předpokládá se předložení Plánu EK ke schválení – proběhne neformální jednání nebo se v tomto bodu počítá s formálním předložením ke schválení? Pokud je to varianta B, tak v jakém časovém horizontu se počítá se zahájením neformálního jednání?

Odpověď – D. Koppitz (MMR): Neformální diskuse s EK k přípravě Plánu jako podkladu pro budoucí OP probíhá a formální bude pokračovat, jakmile bude materiál schválen vládou ČR. Druhá fáze je dialog o samotném OP ST, který nebude spuštěn, dokud nebude schválen Plán.

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Potvrzuji, že probíhá neformální dialog s EK k přípravě OP ST – řeší se i konkrétní nástroje (grantová schémata atd.). Komunikace s EK je intenzivní z hlediska kontaktování české strany, setkáváme se min. 1x měsíčně. V říjnu tohoto roku by OP ST mohl být předložen EK.

3. Představení krajských Transformačních plánů ze strany regionů

3.1 Ústecký kraj – J. Nedrdová

Informovala o zpracování Transformačního plánu ÚK, který byl schválen RSK dne 30. 4. 2021. Plán byl vytvořen na základě sběru projektových záměrů v regionu, v souladu se strategickými dokumenty a na základě komunikace se všemi partnery v regionu. Plán bude vstupem a základním dokumentem pro definování typových aktivit PSÚT za Ústecký kraj. Hlavním zpracovatelem bylo Inovační centrum ÚK s dalšími regionálními partnery.

Transformační plán ÚK je rozdělen do 4 pilířů, které vycházejí z podporovaných aktivit FST:

1. podnikání, výzkum, inovace,
2. kompetentní lidé a Smart Region,
3. nová energetika a efektivně využívané zdroje,
4. revitalizovaná území 21. století,

pro každý pilíř byly vytvořeny specifické cíle.

Dále představila výsledky ze sběru produktivních investic VP a strategických projektů:

- produktivní investice VP – 31 analýz, z toho 16 projektů jako strategický projekt, cca v objemu 117 mld. Kč;
- strategické projekty – 49 projektů, cca v objemu 135 mld. Kč, z toho 57 mld. Kč plánováno z OP ST (co nebude možné podpořit z OP ST, bude předmětem žádostí z jiných zdrojů – evropských i národních).

Uvedla, že možné překryvy projektů řeší ÚK individuálně s dotčenými ministerstvy.

Diskuse

D. Koppitz (MMR) uvedl, že bude potřeba hlídat doplňkovost s dalšími zdroji a dalšími programy a hlídat duplicitu, abychom nevytlačovali kohezi. V případě strategických projektů bude klíčová debata o jedinečnosti, unikátnosti a strategičnosti projektů. To se týká všech tří krajů.

Otázka – D. Beňák (MMR): Jakým způsobem ÚK reflektuje případný nedostatek kapacit některých služeb, případně hromadného propouštění a s tím spojené potenciální zadlužení?

Odpověď – J. Nedrdová (ÚK): Evidujeme projekt na tuto problematiku ve strategických projektech, téma musí zapadat do podporovaných aktivit FST.

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Je důležité, abychom z FST nefinancovali oblasti, které budou hojně pokryté z jiných dotačních nástrojů. Zrovna tahle oblast je navržena k podpoře z jiných nástrojů MPSV.



Odpověď – K. Budínová (MPSV): Budeme individuálně diskutovat se zástupci MMR a MŽP strategické projekty a tam, kde budeme vnímat možné duplicity nebo spíše vhodnost financování z NPO nebo OPZ+, tak na to upozorníme.

3.2 Moravskoslezský kraj – Z. Karásek

Představil výsledky ze sběru produktivních investic VP a strategických projektů v Moravskoslezském kraji:

- produktivní investice VP – 19 analýz (v objemu 32,8 mld. Kč), z toho 12 jako strategický projekt (v objemu 23,2 mld. Kč);
- strategické projekty – 65 projektů, v objemu 75,3 mld. Kč.

Informoval o rozdělení projektů dle zacílení intervencí: 8 projektů do excelence, 16 projektů revitalizace Karvinska a 41 projektů na území celého kraje.

Uvedl, že Transformační plán MSK je rozdělen do 8 tematických programů:

1. zelený průmysl,
2. inovační ekosystém,
3. nové využití území,
4. cirkulární ekonomika,
5. digitální a kreativní region,
6. kompetentní lidé,
7. nové podnikání,
8. nová energie.

Zmínil grantové schéma PODREG. Projekty rozdělil dle připravenosti. Poté přestavil jednotlivé programy v Transformačním plánu MSK a jednotlivé aktivity, které chtějí, aby byly zafinancovány. Také zmínil, že v programech řeší financování z II. a III. pilíře MST. Dále zmínil, že by chtěli vytvořit revolvingový nástroj, který diskutují s ČMRZB.

Představil inovativní prvek, a to zapojení zástupců vysokých škol, na základě doporučení z EK. Mají vybraných 12 studentů, kteří se zapojí do činnosti PS a budou se podílet na rozhodování. Stanou se ambasadory toho, co se děje v kraji ve své cílové skupině. Vyzval kraje, aby také zvažily zapojení studentů.

Diskuse

D. Koppitz (MMR) kladně ohodnotil zmínku o financování II. a III. pilíři MST a zapojení studentů a mládeže. Je to dobrý krok a je to minimum, které by měli udělat ve všech krajích.

R. Sršeň (SMS ČR) byl požádán starosty z místních samospráv v MSK, aby představil Májovou výzvu. Apeloval na všechny kraje, aby byla komplementárně doplněna podpora malých podniků, menších měst a obcí, protože jen tak bude Plán pro spravedlivou transformaci komplexní a spravedlivý. Tato výzva je podepisována a na konci května ji chtějí předat panu hejtmanovi.

Dotaz – M. Hartych (NS MAS): Jakým způsobem probíhá participace v rámci MSK při přípravě plánu transformace MSK, jak jsou do přípravy zapojeni územní partneři, konkrétně místní akční skupiny, respektive krajská síť místních akčních skupin? Požádal o stručné popsání zapojení a participace venkovských partnerů do celého procesu.

Odpověď – Z. Karásek (MSK): Uvedl, že východiskem pro přípravu Transformačního plánu MSK je Strategie rozvoje MSK a s ní související dokumenty, což je i Koncepce rozvoje venkova. Poté MSK zapojuje do debat na různých úrovních, na různých platformách všechny, protože MAS jsou důležitou součástí terénu. Proběhly semináře pro obce (zúčastnilo se 100 obcí), semináře pro další cílové skupiny, malé velké podniky a NNO. Dále MSK pořádá konkrétní konzultace s určitými skupinami, které chtějí více informací. Se zástupci menších obcí probíhají setkání a další je naplánováno na příští týden. V debatě s obcemi jsme vysvětlovali důležitost velkých komplexních projektů, které nemají v jiných OP moc šanci, proto jsou v transformačním příběhu důležité. Důležitá jsou grantová schémata, kterými chceme získat zdroje zejména k menším obcím, malým středním podnikům.



Odpověď – M. Mata (ICUK): ICUK jako zpracovatel Transformačního plánu Ústeckého kraje přistoupil k jednání s obcemi, velkými a malými podniky. Chybělo zapojení NNO. Co se týče participace studentů, tento čtvrtek webinář se studenty, kde bude učiněna nabídka k participaci. Půjde výzva ke studentské unii naší univerzity a do okolí. Dále je důležité zmínit, že ve výzvě k předkládání strategických projektů bylo jasně stanoveno, že nikdo není omezen. Obce jakéhokoliv typu včetně MSP dostaly příležitost ve všech krajích, aby se mohly přihlásit. Jediné omezení bylo finanční, a to 50 mil. pro neinvestiční a 200 mil. pro investiční projekty. Pomoc obcím a MSP bude probíhat taktéž ve formě grantových schémat, ale nemělo by se zapomínat na oblast tematických výzev, kde se budou moci žadatelé též zapojit.

Odpověď – D. Koppitz (MMR): Důraz na participativní přístup zajišťuje Transformační platforma, která představuje spektrum klíčových aktérů. To samé se odehrává i na půdorysu RSK, které jsme do debaty velmi aktivně vtáhli.

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Také zdůraznil potřebu vyváženosti mezi malými a velkými projekty, kdy musí být kompromis a vyváženost. Toto vychází z jednání s EK. Informoval, že Modernizační fond bude moci podpořit velké projekty na energetiku a v rámci diskuze s regiony je toto řešeno.

Dotaz – J. Cienciala (RHSD MSK): Vše je komplexní, ale chybí mezinárodní rozměr. Všechny 3 kraje mají dlouhodobé propojení s regionálními partnery na česko-německé straně. Bylo by možné do našeho velkého programu zapojit mezinárodní aspekt?

Odpověď – Z. Karásek (MSK): Všechny kraje se účastní uhlé platformy v Bruselu. To je příležitost pro všechny. Pro nás je partnerem Slezské Vojvodství, které je větší a má také větší zdroje.

3.3 Karlovarský kraj – V. Franta

Představil Transformační plán KVK verze 2.2 a zmínil, že již pracují na verzi 2.3, kterou chtějí příští týden představit jako finální dokument.

Představil výsledky ze sběru produktivních investic VP a strategických projektů:

- produktivní investice VP – 8 analýz, v objemu 142 mld. Kč;
- strategické projekty – 46 projektů, v objemu 164 mld. Kč.

Předpoklad je, že v půlce června 2021 budou vyhodnoceny předložené strategické projekty, aby se splnil již zmíněný harmonogram. Poděkoval za podnět začlenění studentů a zmínil, že sice nedisponují univerzitou, ale se středními školami by zahájili spolupráci také, protože některé ze SP se dotýkají středního vzdělání.

Dále představil Transformační plán s hlavními třemi pilíři:

1. ekonomická prosperita,
2. společenská prosperita,
3. životní prostředí a klimatická transformace.

Každý pilíř obsahuje programy, které slouží k dosažení cílů. Zmínil, že cestovní ruch je jednou z oblastí, ve které počítají s použitím grantových schémat.

Diskuse

D. Koppitz (MMR) konstatoval, že situace v KVK je specifická, konkrétně přístup propojení tradic a inovací je zásadní a z pohledu krajské ekonomiky to může být správný směr k její úspěšné diverzifikaci.

Dotaz – G. Nekolová (HSR-ÚK): Strategické dokumenty by měly být připravovány nejenom pro FST, ale pro celý MST. Jak se platforma popasuje s promítnutím potřeb krajů, které by byly do budoucna realizovatelné skrze II. a III. pilíř, když nám chybí zásadní vstupy z EK? Co proto dál udělat a jak v krajských plánech tuto problematiku promítnout?

Odpověď – D. Koppitz (MMR): Tam, kde se rýsuje příležitost použití pilíře II. a III., by měla být popsána v Plánech, minimálně aby proběhla formalizovaná diskuze s ČMRZB a EIB. Finální verze, která bude prezentovaná vládě ČR a EK, by měla zapojení pilíře II. a III obsahovat.



Odpověď – V. Franta (KVK): V Transformačním plánu KVK chceme absorpční kapacitu využít, aktuálně Plán popisuje zájem obecně v kraji. Pokud některé projekty nejsou vhodné pro FST, je možné čerpání v jiných fondech.

Odpověď – M. Mata (ICUK): Z pohledu II. a III. pilíře máme potvrzenou absorpci ze strany regionu. Je správná doba k diskuzi, jak toto ošetřit a jestli se to má odrazit v TP krajů a v PSÚT.

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Souhlasím s širší perspektivou a se zohledněním II. a III. pilíře, ale finální Plán by neměl obsahovat oblasti mimo nařízení. Pokud bude více projektů, je možnost potenciálně získat další financování.

Odpověď – J. Novotný (RHSD KVK): Je jasné, že všechny projekty nebude možné financovat z FST, ale nebylo by dobré, kdyby díky tomu byly tyto projekty znevýhodněny v jiných OP. Je potřeba dohlédnout, aby se tak nestalo.

Odpověď – M. Soukup (MMR): Diskuze k bonifikaci probíhá a ostatní řídicí orgány se nám snaží vyjít vstříc. FST je vnímáno jako nadstavba nad ostatními OP. Je povinnost mít II. a III. pilíř v Plánu popsané. Stále probíhají jednání s ČMRZB a EIB, jak to pojmout i s ohledem na to, že legislativa nebyla dosud schválena. Na dalším jednání TP proběhne podrobnější debata.

4. Představení aktuálního stavu Technické asistence ke zpracování PSÚT (Frankfurt School of Finance & Management ve spolupráci s dalšími institucemi Trinomics, ČVUT a Cambridge Econometrics)

J. Jílková představila celkový a smluvní kontext. Zmínila, že EK si podobný projekt zadala v 18 zemích. Dále představila kontext a výsledky z fáze 4. Výstupy jsou k dispozici zpracovatelům transformačních plánů v jednotlivých regionech.

O. Slach představil posouzení příležitostí a výzev v jednotlivých krajích. Tyto výsledky jsou určeny jak krajům, tak pro EK. Dále představil grafiku znázorňující obnovitelné zdroje a jejich rozmístění.

J. Jílková poté představila hodnotící část transformačních plánů jednotlivých krajů a jejich shrnutí. Dále představila závěry a doporučení pro všechny transformační plány jednotlivých krajů v kontextu analýzy a hodnocení.

5. Aktuální informace z MŽP k přípravě OP ST

J. Hlaváček (MŽP) představil dosavadní kroky, které MŽP provedlo při úvodním posouzení SP. Dále se zmínil o rozdělení alokace programu na jednotlivé krajské priority, které je ještě v jednání. Poté představil informace z jednání z EK a co se aktuálně probíhá a připravuje.

Pracovní skupiny MŽP – zde MŽP čekalo na tematické usazení řešených oblastí v Transformačních plánech krajů. Aktuálně jsou 4 tematické pracovní skupiny a je připraven návrh na jejich rozšíření a upravení do tematicky blíže zaměřených PS ve vztahu k definovaným tématům v regionech. Plánuje se svolání pracovních skupin do dalšího jednání TP.

Na závěr připomenul dokument často kladené otázky na stránkách MŽP www.spravedlivatransformace.cz.

6. Diskuse, shrnutí a závěr

Dotaz – V. Franta (KVK): Byl finální návrh alokací již poslán na vládu ČR?

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Návrh na vládu ČR ještě formálně předložen nebyl a je v režimu očekávaného předložení.

Dotaz – K. Zindulková (CDE): Kdo bude spravovat tematické výzvy - MŽP nebo kraje? Jakým způsobem se chystáte řešit to, aby v grantových schématech byl alokován dostatek prostředků?



Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Výzvy budou vyhlášovány z úrovně MŽP, ale každý kraj bude řešen zvlášť. Pro každý kraj budou vyhlášeny výzvy v rámci krajské priority. Tematické výzvy nebudou omezené jen na velké projekty. Malé podniky vyloučeny nebudou, výzvy budou o tom, co chce subjekt realizovat.

Dotaz – M. Hartych (NS MAS): Prosba ohledně PS, až proběhne reorganizace, budou informace o nové struktuře poskytnuty členům platformy? Ve chvíli, kdy neznáme alokace jednotlivých krajů, ani ty vnitřní, je dobré postoupit všechny projekty, které projdou nebo je lepší hledět na určitý objem investic a vybrat projekty pouze v určitém procentu alokací?

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Až proběhne reorganizace, tak informaci o nové struktuře poskytneme. Doufáme, že do doby, než se Strategické projekty (SP) začnou projednávat finálně na RSK, bude již alokace známá, aby mohlo dojít k prioritizaci.

Dotaz – M. Hartych (NS MAS): Znamená to tedy, že ve chvíli, kdy RSK bude rozhodovat, tak už bude vědět, jestli lze podpořit projekty 30 % ze své alokace, nebo v ten moment ještě žádné omezení nebude?

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Záleží na tom, kolik projektů projde odborným posouzením. Na tomto základě bude nutné uzpůsobit poměr alokace pro SP a pro tematické výzvy a grantová schémata. Není vhodné toto stanovovat dopředu.

R. Vidlička (ČSZE): Jsme rádi za vysokou angažovanost krajů v energetických projektech. Mohou nastat kapacitní problémy a je možné, že některé projekty se budou muset eliminovat.

D. Ružik (MF): Rádi vidíme vysokou avizovanou absorpční kapacitu napříč kraji. S ohledem k alokacím je nutné, aby prostředky byly vyčerpány včas, aby o ně program nepřišel. Je potřeba, aby se bral v potaz časový rámec, že do konce roku 2026 musí být předloženo EK 75 % z alokace. Projekty musí být připravené a realizovatelné v potřebný čas. Doporučujeme nastavení interního mechanismu, který by průběžně vyhodnocoval schopnost čerpání jednotlivých krajů tak, abychom se vyhnuli tomu, že o prostředky přijdeme.

D. Koppitz (MMR) stručně shrnul průběh jednání a toho, co se v následujícím období plánuje za aktivity. **Požádal členy TP o připomínky k PSÚT v1.6 do 24. 5. 2021.** Navrhnul předběžně termín dalšího jednání Transformační platformy, na druhou polovinu měsíce června. Zmínil, že do programu bude zařazena informace o II. a III. pilíři MST, téma alokací a práce s nimi. Následně poděkoval přítomným za účast a ukončil jednání.

Přílohy:

- Prezentace MMR
- Prezentace ÚK
- Prezentace MSK
- Prezentace KVK
- Prezentace externího poradenství
- Prezentace MŽP

